

Code: Bồ Tát 2

**Phật nói kinh: Bồ tát hành phương tiện
Cảnh giới thần thông biến hóa
(Quyển Trung)**

**Đời nhà Tống, Thiên Trúc Tam Tạng Pháp Sư Cầu Na Bạt Đà
dịch từ Phạn văn sang Hán văn**

Thích Như Điển dịch từ chữ Hán sang chữ Việt - năm 2001

Văn Thù Sư Lợi! Như vua chuyển luân có những công đức nhỏ gom thành nhiều đức lớn. Có tham có sân có si có thân có kết có sử. Vì vua chuyển luân này! Tất cả đều không làm nên oán trách. Vì sao vậy? Đây Văn Thù Sư Lợi! Vị chuyển luân vương này không có sầu não. Văn Thù Sư Lợi! Như Lai từ khi chuyển bánh xe pháp dùng vô lượng trí tuệ công đức trang nghiêm đầy đủ, chứng được tâm từ bi không dứt, làm những việc bình đẳng thấu suốt như bảy phần Bồ Đề được thành tựu, vì pháp không quên mà chuyển pháp luân. Bên ngoài có nhiều sự tranh tụng phiền não, không nơi nào là không có. Văn Thù Sư Lợi nên biết! Nếu thấy nơi quốc độ của Phật có ngoại đạo xuất gia thì thiện nam tử nên biết rằng tất cả đều ở yên một nơi! đây là nơi Phật.. Văn Thù Sư Lợi! Cũng giống như những con thú yếu đuối đứng trước con sư tử. Cũng như thế ấy Văn Thù Sư Lợi, các ngoại đạo xuất gia không thể vào nơi cảnh giới của Như Lai được. Cũng chẳng có thể cùng với Như Lai để tranh luận nữa. Sư Tử lớn kia luôn có 10 lực được vô úy, phía trước rống lên, cũng không sao cả. Chỉ trừ khi có sức gia trì của Như Lai. Đây Văn Thù Sư Lợi! Giống như mặt trời phóng ra nhiều lưới ánh sáng, tất cả những đám lửa đều yên ổn, tất cả những trận bão nhờ ánh sáng chiếu cũng như chiếu vào chỗ tối tăm. Như vậy đó Văn Thù Sư Lợi! Khi Đức Như Lai chiếu ra ánh sáng, phóng đại quang minh trí tuệ làm cho những ngoại đạo xuất gia cũng được yên ổn, không có nơi nào là không chiếu sáng.

Văn Thù Sư Lợi! Dụ như Thắng Thiết Vương tùy nơi đất mà xuất hiện, tất cả các loại sắt đều không tồn tại, vì sắt hòa nhập

vào vậy. Như vậy đó Văn Thù Sư Lợi. Nếu có nước Phật nào có Phật xuất thế, phải biết rằng dẫu cho các ngoại đạo có xuất gia đi chẳng nữa thì cũng không sao. Vì sao vậy? Vì tướng của họ không giống tướng của Phật ở nơi đời. Này Văn Thù Sư Lợi! Giống như Ý Bảo Vương tùy nơi mà xuất hiện, không sanh tất cả những Ma Ni Bảo giả. Như vậy đó Văn Thù Sư Lợi! Như Lai có đại trí tuệ quý giá xuất hiện thì phải biết rằng nơi đó không có sinh ra ngoại đạo.

Này Văn Thù Sư Lợi! Dụ như Bảo Tánh có xuất hiện vòng nơi Diêm Phù đàn thì nơi ấy không xuất hiện đồ đồng thấp giá v.v... Như vậy đó Văn Thù Sư Lợi! Nếu thế giới nào có Phật xuất hiện thì xứ đó tất nhiên không có ngoại đạo xuất hiện.

Này Văn Thù Sư Lợi! Hãy biết rằng tùy theo phương tiện mà Phật xuất hiện, không muốn cho các ngoại đạo xuất gia. Văn Thù Sư Lợi! Nay người nên biết Như Lai đã gìn giữ bất khả tư nghì phương tiện cảnh giới. Đây là nhân duyên vậy. Ở trong những quốc độ Phật này hiện ra ngoại đạo để xuất gia. Vì sao làm vậy? Vì tất cả ngoại đạo mà làm cho giải thoát bất khả tư nghì, từ nơi Bát Nhã Ba La Mật Đa mà sanh ra, du hí phương tiện, lại cũng chẳng xa rời niệm Phật, niệm Pháp và niệm Tăng, giáo hóa chúng sanh đến bờ giải thoát. Như Lai giữ nhiệm vụ giáo hóa chúng sanh vậy. Cho nên lúc nói pháp có 8 ngàn thiên tử nương vào Thanh Văn thừa nghe nói một thừa, phát tâm vô thượng chánh đạo. 500 vị Tỳ Kheo được nhứt thừa, chúng được Tam Muội; 1.200 Bồ Tát chúng được vô sanh pháp nhẫn, làm cho 3 ngàn đại thiên thế giới 6 loài chấn động. Từ cõi trời chư thiên rải hoa sen xanh vàng đỏ trắng, lại cũng có mưa bột chiên đàn. Trước nơi Phật có trăm ngàn thiên tử từ trên không trung phát lời tán thán. Áo chư thiên xoay vần trên hư không, tự tại qua lại - chư thiên trở nhạc nói lời rằng: Xưa nay chưa từng nghe kinh như thế xuất hiện nơi đời. Thế Tôn! Nên làm cho kinh này lưu hành nơi Diêm Phù Đề, 800 Tỳ Kheo, Tỳ Kheo Ni rời khỏi chỗ ngồi đến trước Phật. Lúc bấy giờ Đức Thế Tôn muốn nói lại nghĩa này một lần nữa, nên nói kệ rằng:

Phương tiện cảnh giới bất tư nghì
 Văn Thù Sư Lợi đang biết ta
 Ta chuyên luyện trì sự giác ngộ

Ta cũng thị hiện như lúc này
 Thời tiết thay đổi ta chẳng ngại
 Thường hay nhớ đến pháp hay này
 Chúng sanh nghe pháp ta qua khỏi
 Chúng sanh hết khổ ta chẳng có
 Siêng năng luyện tập công đức ấy
 Cũng luyện phước điền không bỏ như
 Ta siêng năng nên chứng bồ đề
 Cho nên biết rằng ta chẳng động
 Ta từ vô lượng kiếp đến nay
 Thành tựu vô lượng trí huệ Phật
 Như ta đắc độ, mạng cũng thế
 Ở giữa khoảng này chẳng mất đi
 Ta phương tiện hiện ra diệt độ
 Có thường tưởng vậy như vô thường
 Ta nay thị hiện để bỏ đi
 Thọ mệnh của ta ở vị lai
 Ta chỉ một thừa mà diệt độ
 Ta chẳng chứng được sai biệt thừa
 Làm như ba thuyết lại ba thừa
 Phải biết rằng đây là phương tiện
 Có tâm giải đãi và tâm nhỏ
 Nghe rồi sanh ra chẳng sợ hãi
 Làm thế cho nên chỉ ba thừa
 Chỉ có một thừa không có hai
 Ta vì chúng sanh mà thuyết pháp
 Nhắm vào Phật đạo là cốt yếu
 Chỉ có một thừa nhưng nói ba
 Từ nơi thừa này chẳng mất mát
 Như giả làm cho qua bờ kia
 Đây là trí thị hiện nơi đời
 Thế Tôn lại cũng hơn các pháp
 Đây chỉ một thừa nói thành ba
 Tâm Phật cùng với tâm chúng sanh
 Ta lại cũng hay nghĩ sai khác
 Ta có ý tốt nơi thừa thấp
 Ta lại có các sự kiên định

Trong lưu ly có nhiều chất quý
 Tùy theo lúc mà ở yên đó
 Tất cả đều cùng một màu sắc
 Đó là sắc vàng không phân biệt
 Đức Phật trí tốt cũng như thế
 Tất cả nước Phật đều chiếu sáng
 Tất cả chúng sanh đều một màu
 Màu của giác ngộ chẳng khác nhau
 Giống như lửa nhỏ khi bị đốt
 Dần dần lớn lên thành lửa lớn
 Trí tuệ Thanh Văn cũng như thế
 Cũng nhờ chư Phật chiếu công đức
 Núi Tu Di cũng lại quay về
 Giống với uy đức cùng một màu
 Trở về mười lực cũng như thế
 Kẻ nhẫn nại sẽ được giác ngộ
 Giống như tất cả các cửa ngõ
 Thâu thập nhiều loại vật khác nhau
 Tất cả các vật đều hòa hợp
 Tất cả đều làm một tướng ngọt
 Biết đời hiền đời cũng như vậy
 Thị hiện trải qua ba thừa rồi
 Tất cả các loại hòa hợp xong
 Thành giác ngộ chẳng có tướng khác
 Chuyển luân trời người không sấu muộn
 Chẳng có nơi nào riêng hờn dỗi
 Ta vì pháp giới mà khuyên bảo
 Vì sao lại có cảnh ngoại đạo
 Giống như mặt trời mới mọc lên
 Làm yên tất cả ánh sáng sao
 Trí huệ phát sanh cũng như vậy
 Bởi vì ngoại đạo chẳng chiếu sáng
 Tùy theo chỗ mạnh mà nương vào
 Tất cả ngoài có chẳng làm được
 Nếu có nơi nào Như Lai đến
 Nơi ấy chẳng có ngoại đạo làm
 Tùy theo chỗ ấy vàng bạc hiện

Chỗ ấy chẳng sanh thêm đồng nữa
 Nếu cả đất nước thành giác ngộ
 Xứ ấy chẳng có người ngoại đạo
 Châu tốt châu xấu không hòa lẫn
 Quá khứ vị lai chẳng hòa chung
 Phật và ngoại đạo cũng như thế
 Ở cùng một nơi chẳng hòa hợp
 Thấm định thần thông cùng tụ tại
 Tất cả cửa vào trí ngoại đạo
 Làm phương tiện kẻ ấy trí huệ
 Thị hiện các loại cùng biến hóa
 Nghe các phương tiện cảnh giới rồi
 Lúc ấy Phật Tử rất hoan hỉ
 Sanh ra vui mừng không kể hết
 Rải hoa cúng dường nơi Đức Phật
 Đất này sáu diệu đều rung động
 Trên không trời nhạc tiếng vang lên
 Vạn người cõi trên đều chấp tay
 Khen rằng lành thay Đức Phật nói.

Khi nói kệ này xong Tát Giá Ni Kiên Tử cùng với 80 ức
 đồ đệ của Ni Kiên từ Nam Phương lần lượt tiến đến các thế giới
 khác, hướng về Ưu Thiên Ni thành bốn và cùng với trăm ngàn đại
 chúng vây quanh trang nghiêm xướng lên rằng: Lúc bấy giờ vua
 Chiên Trà Bát Thọ Đề thấy được Tát Giá Ni Kiên Tử đến. Tát Giá
 sinh tâm vui mừng thanh tịnh, cùng với các Đại Thần trong cung
 và quyền thuộc, quốc vương, thứ dân với bốn loại lính. Đại vương
 uy đức, Đại vương thần lực. Trăm ngàn cảnh đẹp làm trang
 nghiêm, tiếng trống và trăm ngàn kỹ nhạc cùng với tràng phan bảo
 cái trang nghiêm, tất cả đều đến để nghinh tiếp Tát Giá Ni Kiên.
 Lúc bấy giờ Tát Giá Ni Kiên Tử đưa mắt nhìn Đại Vương Chiên
 Trà Bát Thọ Đề, nói lời nhỏ nhẹ. Đại Vương cao quý! Ở nơi nước
 Ngài chẳng có tướng của sự sợ hãi, không có bệnh hoạn, khổ não,
 sầu bi. Nước này chư thần và âm nhạc rất tốt. Người ác chẳng có,
 giữ cho đẹp đẽ, như vậy nước này chẳng loạn ly. Thưa Đại Vương!
 Nơi nước này chư vị Sa Môn, Bà La Môn có an lạc chăng ?

Đại Vương - Có dùng luật pháp mà trị nước không ? Đại Vương có làm hại các chúng sanh như chim cá hay không ? Vì sao vậy ? Đại Vương nên biết! Tất cả chúng sanh đều yêu mạng sống của chúng. Cho nên Đại Vương! Nên giữ giới không sát sanh và đừng nên trộm cắp thì đời sống tại đó sẽ được sung túc. Không tà dâm, tự biết đủ với nhan sắc của vợ nhà. Cuối cùng là không vọng ngữ mà nói lời chon thật. Cũng chẳng nói lưỡi đôi chiều. Không nói ác khẩu mà nói lời nhu hòa. Không nói lời trau chuốt mà nói lời thành thật. Hãy vì kẻ khác mà bố thí thì ít sanh tâm tham lam.

Này Đại Vương! Hãy nên lìa xa sự sân hận. Hãy lấy lòng từ để trang nghiêm thân, khẩu, ý. Này Đại Vương! Không nên sanh tà kiến, mà phải thực hành chánh kiến. Này Đại Vương! Cũng không nên sống hạnh buông lung. Hay quán sát về sự vô thường. Đại Vương nên biết! Đời sống ngắn ngủi và kế tiếp đời khác. Cho nên Đại Vương phải nên lo cho đời sau và hãy tin vào nghiệp báo. Nên nói kệ như vậy :

Con người thường đừng buông lung
 Hộ trì chỗ ở đừng thay đổi
 Kẻ nào buông lung vào đường dữ
 Nếu không buông lung sanh đường lành
 Lại chẳng thân gần mạng chúng sanh
 Tất cả chúng sanh yêu mạng sống
 Kẻ trí chẳng nên hại mạng chúng
 Thương giúp chúng sanh như thân mình
 Hãy nên xa lìa sự trộm cắp
 Cũng đừng nên nói lời chẳng thật
 Thường hay giúp đỡ nói lời ngay
 Đại Vương ngày sau sanh chỗ tốt
 Nên dùng ngôn ngữ dễ vui nghe
 Chẳng nên nói lời thô bạo quá
 Thường nói lời hay và diệu hiền
 Đại Vương chẳng nên nói hai lưỡi
 Ngài cũng chẳng nên nói ý ngữ
 Mà phải tùy thuận để nói ra
 Lìa các sân hận và lời ác
 Như voi lớn kia sanh đường lành

Ngài cũng chẳng làm việc tà dâm
 Được vậy vợ Ngài chẳng móng tâm
 Hãy nên biết đủ nơi vợ mình
 Sẽ được sanh vào nơi đường tốt
 Đại Vương chớ nên thấy không đúng
 Hãy nên thấy nghe chỗ chơn chính
 Mà nên thực hành các thuận pháp
 Đại Vương sanh thêm nhiều niềm vui
 Bạc Sa Môn Bà La Môn thầy
 Cũng lại hiểu thuận nơi cha mẹ
 Xa rời đường ác qua đi rồi
 Sẽ nhận niềm vui nơi cõi trời.

Đây là lời của Tát Giá Ni Kiền Tử nói pháp không phóng dật cho Đại Vương, khuyên Bát Thọ Đề Vương rời, lúc bấy giờ Chiên Trà Bát Thọ Đề Vương hướng đến Tát Giá Ni Kiền Tử nói những lời tốt đẹp an lạc. Tự nói rằng: Nếu không làm những việc như thế thì như Bà La Môn đã đến nhà ta. Vì sao vậy ? Ta nay khuyên thỉnh chư vị cùng quyến thuộc và muốn thiết đãi cơm nước. Ni Kiền Tử nói rằng: Hay thay! Hay thay! Hãy cứ thế mà làm! Vì sao vậy ? Nay Đại Vương! Ta đạt đến đạo và đã xa rời sự đói khát. Đại Vương cứ như vậy, theo lời mà thỉnh.

Lúc bấy giờ Đại Vương đi sau quyến thuộc của Tát Giá Ni Kiền Tử, trước đó vào cung vua. Khi vào rồi Tát Giá Ni Kiền Tử ngồi xuống và các Ni Kiền khác tùy theo thứ lớp mà ngồi. Lúc bấy giờ Đức Vua với lòng từ tâm cung kính tự tay mình lấy đồ ăn cho Tát Giá Ni Kiền và các quyến thuộc. Sau khi ăn no rồi, lúc bấy giờ Đức Vua mới suy nghĩ như thế này: Ta nay nên hỏi một ít nơi Tát Giá Ni Kiền Tử rằng ông ta có kính trọng Đức Như Lai chăng ? Sau khi vua nghĩ như thế rồi, lấy gối ngồi quỳ phía trước Ni Kiền Tử và nói lời như thế này:

Nay Bà La Môn, ta có một ít luận tranh. Nếu nghe mà hứa thì ta sẽ hỏi, vì ta mà nói.

Tát Giá Ni Kiền Tử bảo Đại Vương rằng: Tùy theo ý của vua muốn hỏi cái gì thì cứ hỏi, ta sẽ trả lời theo sự hiểu của ta.

Vua nghe lời ấy rồi liền hỏi: Này Bà La Môn! Trong thế giới này có nhiều chúng sanh có trí tuệ hiểu được rõ ràng, tâm không loạn động có nhiều chăng ?

Tát Giá đáp rằng: Thật có vậy Đại Vương.

Nhà vua lại hỏi: Đây là ai vậy ?

Tát Giá đáp rằng: Bạt Sa Bà La Môn vậy.

Đại Vương lại hỏi: Bạt Sa Bà La Môn có cái gì đặc biệt ?

Tát Giá đáp rằng: Bạt Sa Bà La Môn biết được chiêm tinh, biết được thời tiết, biết được ca hát, biết được ánh trăng, biết được động đất, biết được sự hiểm nguy, hiểu rõ thế tục, hiểu biết tướng trạng, thực hành tà dâm cùng với những người nữ khác.

Đại Vương nói rằng: Người trí huệ không làm việc tà dâm.

Tại sao vậy ?

Đại Vương nói: Kẻ làm việc tà dâm cả đời này lẫn đời sau bị khổ nạn. Cho đến Thiên nhơn cũng bị khinh khi và nói kệ như vậy :

Ham muốn người nữ khác
 Chẳng xa cảnh giới ác
 Không đủ nơi vợ mình
 Đời đời bị chê cười.

Nhà vua nói: Này Bà La Môn! Trong thế giới chúng sanh lại có chúng sanh trí huệ sáng suốt, không loạn tâm, có trí hiểu biết như vậy không ?

Tát Giá đáp rằng: Thật có vậy thưa Đại Vương.

Vua hỏi ai vậy ?

Tát Giá đáp rằng: Đó là Ba La Đọa Bà La Môn, là kẻ trí tuệ, kẻ sáng suốt, biết đúng lúc hoặc không đúng lúc. Ông ta không lo buồn.

Đại Vương lại hỏi: Cái gì qua được ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Vì Bà La Môn này ngủ nhiều.

Đại Vương: Người trí huệ không cần ngủ nhiều. Vì sao vậy ? Đại Vương nói rằng kẻ ngủ nhiều hay mất mát, khi ra đời trí tuệ có lúc có lúc không ? Sau đó nói kệ như vậy :

Nếu ngủ nghỉ nhiều quá
 Lười biếng lại thêm lên
 Ngủ nghỉ cũng buông lung
 Phàm phu mất lợi ích.

Nhà vua lại hỏi thêm rằng: Này Bà La Môn! Xuất hiện trong đời giữa chúng sanh lại có những chúng sanh thành tựu các pháp môn như vậy có phải không ?

Tát Giá đáp rằng: Thật có như vậy Đại Vương.

Vua bảo rằng: Ai vậy ?

Thưa Đại Vương: Đó là Hắc Vương Tử.

Vua lại hỏi rằng: Hắc Vương Tử cũng có khả năng như vậy sao ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Có nhiều ghen ghét.

Đại Vương bảo rằng: Kẻ trí tuệ không bao giờ có nhiều ghen ghét.

Vì sao vậy ?

Đại Vương bảo: Nếu có thành tựu nơi làng xóm mà có tâm ghen ghét thì kẻ đó đối với làng xóm chẳng phải là kẻ hiền. Tay không mà chết. Chết rồi liền đọa vào thế giới ngạ quỷ và nói kệ rằng :

Ghen ghét chứa tâm hẹp
 Người kia thành kẻ chủ
 Khi chết chỉ tay không
 Đọa vào nơi ngạ quỷ.

Đại Vương lại hỏi: Lại có chúng sanh nào mà thành tựu những công đức của pháp có được qua khỏi chẳng ?

Tát Giá đáp rằng: Thật có như vậy Đại Vương.

Đại Vương nói: Ai vậy ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Đó là Kiết Quân Vương Tử vậy.

Đại Vương lại hỏi: Kiết Quân Vương Tử có thể qua được chẳng ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Kiệt Quân Vương Tử rất thích sát sanh.

Đại Vương nói: Kẻ có trí tuệ thật chẳng ưa sát sanh.

Vì sao vậy?

Đại Vương bảo rằng: Sát sanh sẽ chết yểu, phải chết vào địa ngục, ngạ quỷ và súc sanh. Sau đó nói kệ rằng:

Người ấy mà sát sanh
Súc ít và chết yểu
Chết rồi vào địa ngục
Cho nên đừng hại mạng.

Nhà vua lại hỏi rằng: Này Bà La Môn! Lại có chúng sanh có trí tuệ sáng suốt, không loạn tâm, hiểu biết, không lo buồn sao ?

Tát Giá đáp rằng: Thật có như vậy Đại Vương.

Vua nói: Ai vậy ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Đây là Vô Úy Vương Tử vậy.

Vua lại hỏi rằng: Vô Úy Vương Tử được qua những gì ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Có nhiều lòng thương hại kẻ khác.

Đại Vương bảo: Kẻ có trí tuệ không nên có lòng thương hại kẻ khác. Vì sao vậy? Đại Vương bảo - Có lòng thương hại kẻ khác là kẻ hay tự tại, khi nước có giặc, khó có thể hàng phục vì gặp nhiều việc khó khăn. Cho nên nói kệ rằng:

Nhiều thương hại kẻ khác
Nếu người kia tự tại
Chẳng thể hàng phục vậy
Chẳng nên chấp vào đó.

Nhà vua lại hỏi rằng: Trong chúng sanh kia lại có những chúng sanh trí tuệ và tán thán việc quá hoạn sao ?

Tát Giá trả lời: Thật có như vậy Đại Vương.

Vua nói: Ai vậy ?

Đáp rằng: Đó là Thiên Lực Vương Tử vậy. Có trí tuệ, tán thán trí tuệ và qua được vậy.

Vua nói: Này Bà La Môn! Thiên Lực Vương Tử qua được cái gì ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Thiên Lực Vương Tử uống rượu buông lung.

Đại Vương bảo: Kẻ trí thì không uống rượu.

Vì sao vậy?

Đại Vương bảo rằng: Rượu làm cho mất chánh niệm sinh ra chướng ngại, hay nghi ngờ. Ở trong đời lại mất ý nghĩa. Sau đó nói kệ rằng:

Hay lấy buông lung

Tất cả việc vua

Rượu hư tất cả

Lìa đời mất ý

Đại Vương lại bảo rằng: Này Bà La Môn! Lại có chúng sanh có trí tuệ, tán thán trí tuệ, qua được khỏi hoạn chạng ?

Tất Giá đáp rằng: Thật có như vậy Đại Vương.

Vua hỏi: Ai vậy ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Đó là Thiên Hắc Vương Tử vậy. Người có trí tuệ, tán thán trí tuệ nên qua khỏi hoạn nạn.

Vua bảo: Này Bà La Môn! Thiên Hắc Vương Tử qua được cái gì ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Thiên Hắc Vương Tử thường hay suy nghĩ lâu.

Đại Vương bảo: Kẻ trí tuệ thương không nên suy nghĩ lâu.

Vì sao vậy ?

Đại Vương bảo: Kẻ mà hay suy nghĩ thường hay mất đi cuộc sống vốn nó vẫn yên tĩnh. Cho nên Đại Vương nói: Tất cả những kẻ có trí tuệ thì không nên suy nghĩ lâu. Sau đó có kệ rằng:

Nếu có suy nghĩ lâu

Việc mất ít an ổn

Đây là điều trang nghiêm

Đề phòng tâm chướng ngại.

Vua lại hỏi rằng: Tát Giá! Lại có chúng sanh trí tuệ, tán thán trí tuệ mà qua khỏi hoạn nạn ư ?

Tát Giá đáp rằng: Thật có như vậy Đại Vương.

Vua hỏi: Ai vậy ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Đó là Đại Quân Vương Tử vậy. Kẻ có trí tuệ, kẻ hay tán thán trí tuệ nên qua khỏi hoạn nạn.

Nhà Vua lại hỏi: Đại Quân Vương Tử qua khỏi được nạn gì ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Qua được khỏi những sự hiểm ác, kiếp mất tài sản còn.

Đại Vương bảo: Kẻ có trí tuệ thường chẳng phải làm thế; nên có nói kệ như vậy :

Nếu người chủ keo kiệt
Được gọi chẳng biết đủ
Do đây mà chứa của
Đến đời khác sầu lo.

Vua lại hỏi rằng: Này Tát Giá! Lại có kẻ có trí tuệ, tán thán trí tuệ, tất nhiên qua khỏi được hoạn nạn không ?

Tát Giá đáp rằng: Thật có như vậy Đại Vương.

Vua hỏi: Ai vậy ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Đó là Vua Ba Tư Nặc, người có trí tuệ, kẻ tán thán trí tuệ; nên tự nhiên sẽ qua khỏi khổ nạn.

Vua bảo: Này Bà La Môn! Ba Tư Nặc Vương có gì là qua khỏi khổ nạn ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Vua Ba Tư Nặc có nhiều việc ăn uống.

Nhà Vua bảo: Phàm kẻ có trí tuệ thì chẳng nên ăn nhiều.

Vì sao vậy ?

Đại Vương bảo: Nếu ăn uống nhiều thì thân thể nặng nề, khó tiêu. Sau đó nói kệ rằng:

Người chủ dùng nhiều
Lười biếng thân nặng
Lại hại trí tuệ
Sắc diện không tốt.

Đại Vương lại hỏi rằng: Này Bà La Môn! Trong đời này có kẻ trí tuệ, ca ngợi trí tuệ có tự nhiên qua khỏi hoạn nạn chăng ?

Tát Giá đáp rằng: Thật có vậy Đại Vương.

Vua bảo: Ai vậy ?

Đáp rằng: Chính Đại Vương vậy. Trong thế gian là kẻ trí, kẻ tán thán trí tuệ cho nên cũng qua khỏi.

Vua nói: Này Bà La Môn! Ta qua được gì ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Ngài không có nhiều tính ác nên chẳng gặp thú hung dữ.

Đại Vương nói: Phàm là kẻ có trí không nhất thiết phải như vậy. Người chẳng có được bao nhiêu; cho đến cha mẹ cũng chẳng thích nghi, hà huống là chúng sanh.

Đại Vương bảo: Nếu nghe người có trí tuệ, kẻ đó chẳng có niệm ác thì phải biết rằng người có trí tuệ kia suy nghĩ sâu xa và nói kệ rằng:

Nếu có lòng ác
 Chẳng biết suy nghĩ
 Tất có ý đồ
 Chẳng ai gần gũi.

Lúc bấy giờ vua Bàn Trà Bát Thọ Đề thấy nghe qua rồi sân hận phần nộ, chẳng giữ ý tứ, chẳng thể nhẫn nại nói với Tát Giá Ni Kiên Tử rằng: Người ở trong đại chúng mà hủy nhục ta sao? Do sân si mà ra lệnh sát hại.

Lúc bấy giờ Tát Giá sợ hãi hướng về phía Vua mà nói rằng: Tâu Đại Vương! Không nên làm việc như thế. Cho tôi đừng sợ hãi và hãy nghe tôi nói.

Vua bảo: Người nay không sợ, muốn nói cái gì ?

Thưa Đại Vương! Tôi cũng đã qua rồi! Tôi trước mặt vua, thấy vua quá ác, lời nói hung hăng, tánh ác hiện ra, không từ bi như loài thú. Đúng thật mà nói như vậy.

Này Đại Vương! Kẻ có trí tuệ không nên lúc nào cũng nói ra sự thật! Đại Vương là người có trí thì nên nói lúc nào và không nên nói lúc nào.

Vì sao vậy ?

Thưa Đại Vương! Nếu như thật mà nói thì chẳng qua mắt lòng; người không gần gũi là kẻ không có trí tuệ vậy. Sau đó lại nói kệ rằng:

Như thật vị vua nói
 Người phàm cũng như vậy
 Đó là người có trí
 Suy nghĩ sau này nói.

Lúc bấy giờ đức Vua dùng lời tán thán và hỏi vị Bà La Môn kia một lần nữa:

Này Bà La Môn! Trong đời này có chúng sanh nào có trí huệ sáng suốt, tâm trí không loạn động, có thể trải qua chẳng ?

Tát Giá đáp rằng: Thật có vậy thưa Đại Vương.

Vua hỏi: Ai vậy ?

Đáp rằng: Thưa Đại Vương! Đó chính là Sa Môn Cồ Đàm vậy. Sinh ra từ dòng chúa họ Thích và từ đó xuất gia. Như tôi đã biết rằng ông ta có thể trải qua nhiều việc khác nhau không chướng ngại. Sinh ra đã rơi vào nơi chuyển luân vương. Điều ấy chẳng chướng ngại. Không sanh vào nơi dòng dõi hạ tiện; nên cũng không chướng ngại. Sinh từ dòng họ Thích, là dòng họ cao cả. Sắc diện uy đức trang nghiêm đẹp đẽ; nên chẳng chướng ngại. Lại nếu Thích Cồ Đàm nếu chẳng xuất gia cũng đương nhiên sẽ làm một vị Chuyển Luân Vương, có bảy cửa báu thành tựu, đó là: có xe quý, voi quý, ngựa quý, vàng bạc quý, gái đẹp, của quý, người chủ tứ quý. Thiên Tử đầy đủ dũng kiện đoan chánh, có thể hơn nhiều người khác, lại thành tựu tướng Chuyển Luân Thánh Vương. Vì bốn thiên hạ mà thống lãnh tự tại, cũng là vua của chánh pháp nữa; không dùng binh để chinh phạt, mà dùng chánh pháp để trị nước. Sau khi xuất gia rồi, tu sáu năm khổ hạnh, ngày ngày chỉ ăn một hạt mè và một hạt gạo. Ngồi dưới gốc cây Bồ Đề hàng phục ma chúng. Sau khi hàng phục rồi, mỗi sự nhớ nghĩ, trí tuệ sáng suốt. Biết như vậy, được như vậy, xúc như vậy, giác như vậy, chứng như vậy... tất cả đều hiểu biết. Không có chúng sanh nào có thể so sánh được, hà huống có người hơn ông ta. Đó là Sa Môn Cồ Đàm, không ai có thể bằng được. Cho nên gọi là không có gì ngăn cản vậy.

Vì sao thế ?

Đại Vương! Vì Sa Môn Cồ Đàm ngay cả gia tộc cũng không ai sánh được. Sự đoan chánh uy đức cũng không ai sánh bằng. Trí huệ uy đức cũng chẳng có ai như vậy cả. Cho nên gọi là không có chướng ngại. Vì vậy nói lời kệ rằng:

Giữ lại ba mươi hai tướng tốt
 Sinh ra nơi dòng Thích, sư tử
 Là Thái Tử của Tịnh Phạn Vương
 Thế Tôn có trí không sai biệt.

Sau khi Tát Giá Ni Kiền Tử nói lời ấy rồi. Bát Thụ Đề Vương nói:

Đại Bà La Môn! Nghe ta nói đây. Có ai so sánh được với 32 tướng đại trượng phu của Như Lai chăng ?

Bà La Môn nói: Ta đang nói đây.

Vua nói: Nghĩa gì vậy?

Đại Vương! Đây là Sa Môn Cồ Đàm có tướng tốt đầy đủ, khi đứng như chân tròn đầy có dấu pháp luân, tay chân mềm mại, ngón tay thon dài, tay chân đẹp đẽ. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Chân ngay ngắn, xương chân đầy đủ. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Tướng hiện ra đẹp. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Toàn thân đoan chánh. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Âm tàng che kín. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Lông xoáy về phía phải. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Lông dựng đứng. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Tóc có màu xanh dịu. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Da ánh lên sắc vàng vi diệu. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Bảy nơi đầy đủ. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Thân thể tròn đầy. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Tất cả đều đẹp. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Thân không ủ mi. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Thân cao lớn. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Thân thể tròn tựa như cây Ni Câu Đà. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Thân như Sư Tử Vương. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Đủ 40 cái răng. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Răng này kín đáo. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Răng nhỏ và đều. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Răng này rất trắng. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Được mùi thơm sạch. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Lưỡi dài mà rộng. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Tiếng nói phạm âm. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Ngực đầy đủ. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Mắt ánh màu xanh. Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Tướng trắng đẹp đẽ. Đó là Sa

Môn Cồ Đàm. Trên đầu có nhục kế. Thừa Đại Vương! Đó là Sa Môn Cồ Đàm có đủ 32 tướng Đại Trượng Phu vậy. Vì nghĩa này nên chẳng có ai qua được. Sau đó nói lời kệ rằng :

Sanh từ họ Thích có nhục kế
 Tóc ấy màu xanh xoay bên mặt
 Mắt như sen xanh, đuôi trâu chúa
 Như vậy Như Lai có đầy đủ
 Ca Lãng Tàn Già tiếng Phạm Thiên
 Lưỡi ấy dài rộng thơm tho nhẹ
 Không ai có răng như Thế Tôn
 Hợp lại bốn mươi răng trắng toát
 Tất cả loài người và chư thiên
 Khi nhìn đều sanh tâm hoan hỷ
 Lưỡi của Phật trùm khắp như thế
 Cho nên chúng sanh khó sánh bằng
 Tất cả chúng sanh đều hợp lại
 Từ nơi tướng lưỡi của Thế Tôn
 Làm cho chúng sanh thành một vị
 Cho nên Thế Tôn chẳng ai bằng
 Thân như sư tử trái Tần Bà
 Bả vai trang nghiêm no đầy ắp
 Thế Tôn thân như cây Ni Câu
 Chung quanh đầy đủ ở an lành
 Thế Tôn trang nghiêm thân đoạn chánh
 Thân như sư tử lớn mạnh dài
 Bảy nơi đầy đủ khó sánh bằng
 Trên tỏa ánh vàng thật vi diệu
 Lông như sư tử nhỏ mà mịn
 Thân da mịn màng thật đẹp đẽ
 Tất cả tốt đẹp tạo nên thành
 Cho nên chúng sanh khó sánh bằng
 Lại như sư tử lúc ngủ nghỉ
 Căn âm nằm sâu như ngựa chúa
 Hồng vai đầy đủ như nai chúa
 Ai thấy lại chẳng sanh hoan hỷ
 Tay chân Thế Tôn có vân quý

Các ngón bằng nhau cho đến móng
 Chân bằng đầy đủ chẳng chỗ lõm
 Bàn chân bằng thẳng chẳng cao thấp
 Tay chân Thế Tôn thật mềm mại
 Chỉ tay chỉ chân có luân xa
 Thế Tôn lúc đi thật an tịnh
 Đi trên mặt đất chẳng rung động
 Chẳng ai có thể sánh tướng ấy
 Trong đời đèn tuệ thật trang nghiêm
 Ở trong đại chúng được tôn quý
 Giống như mặt trăng giữa ngôi sao
 Trong chốn phàm phu ánh sáng ấy
 Thế Tôn vì đời làm ánh sáng.

Nay Đại Vương! Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Ánh sáng ấy rất vi diệu. Tất cả chúng sanh đều khó sánh bằng. Vì ý nghĩa này nên không có gì hơn được. Nay Đại Vương! Sa Môn Cồ Đàm do lực của Từ Bi mà thành tựu. Vì tất cả chúng sanh mà dùng tâm này để hóa độ không quái ngại. Thường hay dùng đại từ cho nên không gặp những chướng ngại. Tự nhiên việc ấy phổ cập đến tất cả chúng sanh trong thế giới này cũng như những thế giới khác. Nay Đại Vương! Như Ma Ni bảo châu hay thanh lọc nước đục trở thành trong. Vì tánh thanh tịnh vậy. Với tánh ấy hay làm cho nước thanh tịnh trong sạch. Nay Đại Vương! Sa Môn Cồ Đàm cũng lại như thế ấy. Bên trong lại cũng trong sáng, cho nên làm thanh tịnh tất cả chúng sanh để khử trừ những kiết sử đóng lâu như bùn và ô nhiễm như thế; cho nên gọi là không trên. Sau đó nói lời kệ rằng :

Tâm từ khắp thế gian
 Ba đời các thế giới
 Tất cả tâm chúng sanh
 Một lòng biết tâm từ
 Không đâu không phổ cập
 Từ này khó sánh bằng
 Phổ cập khắp hư không
 Tất cả biết như thế
 Sạch như Ma Ni bảo

Làm sạch nước đục trong
 Thế Tôn vốn thanh tịnh
 Làm sạch chúng sanh nhiễm.

Này Đại Vương! Đó là Sa Môn Cồ Đàm vậy. Thành tựu 32 đại bi tâm. Thế nào là 32?

Vì thấy chúng sanh chìm đắm trong ngu muội; cho nên Sa Môn Cồ Đàm mới vì chúng sanh mà dùng tâm đại bi.

Vì thấy chúng sanh bị đọa vào nơi luân hồi sanh tử cho nên Sa Môn Cồ Đàm vì chúng sanh mà thực hành tâm đại bi.

Hay thấy chúng sanh siêng làm các việc không lành cho nên Sa Môn Cồ Đàm vì những chúng sanh này mà thể hiện lòng từ bi.

Vì thấy chúng sanh trôi lăn trong sanh tử, cho nên Sa Môn Cồ Đàm mới vì chúng sanh mà khởi Đại Bi tâm.

Vì thấy chúng sanh đọa vào nơi khổ sở cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi đại bi tâm.

Vì thấy chúng sanh lìa xa con đường giác ngộ rơi vào tà đạo; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi đại bi tâm.

Vì thấy chúng sanh tự dẫn mình vào trong lao ngục; nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi đại bi tâm.

Vì thấy chúng sanh tham đắm sắc, thanh, lương, vị, xúc không biết đủ; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi đại bi tâm.

Vì thấy chúng sanh thích nô lệ kẻ khác; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh, già, chết làm cho bức thiết khôn cùng; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh bị bệnh khổ ngặt nghèo; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi Đại Bi tâm.

Vì thấy chúng sanh trong 3 cõi bị thiêu đốt; cho nên Sa Môn Cồ Đàm vì chúng sanh mà khởi Đại Bi tâm.

Vì thấy chúng sanh bị ràng buộc bởi sự sanh tử; cho nên Sa Môn Cồ Đàm vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh trong đời thường hay bị khủng bố; cho nên Sa Môn Cồ Đàm vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh bị tham đắm vị lạ, không thấy lỗi lầm hay lo lắng buồn lung; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh buồn lung lười biếng; cho nên Sa Môn Cồ Đàm thường vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh đọa vào nơi đói khổ, thường hay hại nhau; cho nên Sa Môn Cồ Đàm hay vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh thường hay tranh đoạt tổn hoại với nhau; cho nên Sa Môn Cồ Đàm khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh vô minh mờ mịt như kẻ mù lòa; cho nên Sa Môn Cồ Đàm vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh cùng nhau đấu tranh não loạn không dừng nghỉ; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh như cỏ, đậu; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh ưa nơi bất tịnh; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh rơi vào chỗ khó ra; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh có nhiều nghi ngờ, chấp trước vào tà kiến; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh như hoa Đâu La nương vào nhiều loại; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh suy nghĩ sai trái như vô thường cho là thường, khổ cho là vui, không thanh tịnh cho là thanh tịnh. Không có ngã mà cho là có cái ta; cho nên Sa Môn Cồ Đàm vì chúng sanh ấy mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh thường hay bị khổ chồng chất lên nhau; cho nên Sa Môn Cồ Đàm vì những chúng sanh ấy mà khởi Đại Bi tâm.

Vì thấy chúng sanh nương vào nơi u tối; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh hay bị nhiễm ô; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi. Vì thấy chúng sanh bị tâm tham đắm cột chặt; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh tâm ưa lợi dưỡng; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi tâm Đại Bi.

Vì thấy chúng sanh sa vào nhiều bệnh khổ lo luôn, ho hăng não hại càng lớn; cho nên Sa Môn Cồ Đàm đã vì chúng sanh mà khởi Đại Bi tâm.

Này Đại Vương! Đó là Sa Môn Cồ Đàm thành tựu 32 tâm Đại Bi như vậy. Cho nên chẳng có ai trên đước. Sau đó nói kệ rằng:

Vô minh ngu si ám muội lớn
 Thấy vô minh nhiều hại chúng sanh
 Thấy chúng sanh vui ngục sinh tử
 Vì vậy Thế Tôn sinh Đại Bi
 Thường hay khuyên răn làm việc lành
 Phật thấy chúng sanh trôi nổi mãi
 Cho nên tùy thuận mà hóa độ
 Mười lực hay sanh tâm Đại Bi
 Tội lỗi chất chồng như núi lớn
 Thấy chúng sanh rơi vào đường tà
 Muốn cho chúng sanh nơi Thánh Đạo
 An tịnh thanh tịnh không phiền não
 Những tà kiến ấy trói buộc lại
 Thương ghét cảnh giới chưa đầy đủ
 Vì sanh già chết chìm nơi ấy
 Vì thế Thế Tôn khởi Đại Bi
 Gặp nhiều loại khổ rất khác nhau
 Thấy đời ba cõi đang thiêu đốt
 Sợ hãi như kẻ bị lột da
 Vì lẽ ấy mà Thế Tôn thương
 Chúng sanh tham đắm nơi vị ngọt
 Buông lung tham trước là cảnh giới

Cho nên đọa vào nơi đói khổ
 Điều Ngự hay cứu sự hại này
 Thấy các chúng sanh hại lẫn nhau
 Vì màn vô minh che đậy kín
 Giống như cây cỏ bị che khuất
 Vì lẽ ấy mà Thế Tôn thương
 Dâm dục sanh ra nhiều ràng buộc
 Thấy các chúng sanh khó thực hành
 Rơi vào tà kiến như rừng rậm
 Vì lẽ ấy mà Thế Tôn thương
 Ở trong chỗ dơ tâm thanh tịnh
 Vô thường, có thường, ngã và không
 Cho nên chúng sanh phạm lỗi lầm
 Vì thế Thế Tôn sinh lòng thương
 Thấy vác nhiều việc càng thêm nặng
 Phàm phu hay nương không dùng nghi
 Thường vì trói buộc bị nhiễm ô
 Vì vậy Thế Tôn có lòng thương
 Hay thấy lợi dưỡng nên che khuất
 Sanh vào cảnh giới không đầy đủ
 Đọa vào tham dục như biển lớn
 Cho nên Thập Lực khởi tâm từ
 Thường hay có nhiều bệnh tật sinh
 Thấy xong sự khổ của chúng sanh
 Vì trừ tất cả khổ sở ấy
 Cho nên Thập Lực sinh tình thương
 Hãy biết chẳng có cũng chẳng không
 Do đây mà sinh Đại Bi tâm
 Tất cả chúng sanh đầy khắp cả
 Vì vậy Thế Tôn chẳng ai bằng.

Nay Đại Vương! Nay lại nói thêm rằng: Đó là việc Sa Môn Cồ Đàm thành tựu 4 niệm xứ; 4 chánh cần, 4 như ý túc, 4 thiền, 5 căn, 5 lực, bảy pháp trợ đạo, bát chánh đạo thành tựu đầy đủ; cho nên Đại Vương! Đức Cồ Đàm này chẳng ai có thể sánh kịp. Sau đó nói kệ rằng:

Thường khuyên tinh tấn tu niệm xứ
 Đại Giác hay biết việc nào nên
 Đức Phật thiên định đượ tự tại
 Hơn cả chúng sanh không gì trên
 Điều Ngự trong đời chứng thần thông
 Biện luận tự tại đến bờ kia
 Như Lai hay biết phép giải thoát
 Đại Giác thần thông đến rốt ráo
 Từ nơi Phạm hạnh chứng tự tại
 Tu các từ bi và hỷ xả
 Thường hay an trụ nơi định huệ
 Cho nên vượt khỏi thường không thường
 Đức Phật hay giúp việc giác ngộ
 Như Lai rõ biết tám đường Thánh
 Thấy đượ chúng sanh đang khổ sở
 Dẫn dắt chúng sanh đến an lạc
 Tất cả thế giới chẳng còn ai
 Đều đượ chứng thành vô thượng đạo
 Tất cả đều thành nhiều công đức
 Thường hay chẳng dứt giống lành này.

Này Đại Vương! Đó là Sa Môn Cồ Đàm. Ngài thành tựu mười lực.

Vua hỏi: Này Bà La Môn, thế nào là mười lực của Như Lai ?

Này Đại Vương! Đó là: Phật Như Lai, là xứ Như Thật Tri, là Xứ Phi Xứ Như Thật Tri, là Phi Xứ khứ lai, hiện tại, tác nghiệp thọ nghiệp, trụ xứ nhơn báo như thật tri, là vô lượng thế giới, chẳng chẳng thế giới như thật tri. Là loài người, chúng sanh sở giải như thật tri. Là loài người, chúng sanh có căn, không căn như thật tri. Là tất cả con đường như thật tri. Là chúng sanh, loài người đầy đủ các căn lực. Là trợ đạo, các Thiên, giải thoát, định, thứ đệ định. Là tất cả kiết sử nhiễm ô đượ trong sạch. Tùy nơi nơi như thật liễu tri. Nhớ nghĩ vô lượng chẳng chẳng túc mệnh. Nếu có chúng sanh, sanh ra trong vô lượng kiếp có việc làm như thế, có đời sống như thế như thật tri. Thiên nhân thanh tịnh vượt qua mắt thường của người, thắng tất cả chúng sanh có nhiều đoạn đường

sanh tử khác nhau. Cho đến sanh vào nơi đường lành, đường dữ như thế mà biết. Các lậu hết và không hết, tâm giải thoát và huệ giải thoát như thật tri. Này Đại Vương! Đó gọi là 10 lực của Như Lai thành tựu, đầy đủ lực vậy; tên gọi là giữ 10 lực. Tên gọi là không chịu hàng phục; cho nên không có ai trên. Như thế mà nói kệ rằng:

Là xứ chẳng là
 Như thật mà biết
 Nói thật đại nhơn
 Chẳng ai sánh bằng
 Biết chẳng mất đi
 Hiểu rằng nghiệp báo
 Biết có nhân duyên
 Như thật chẳng sai
 Điều Ngự biết vậy
 Biết rất nhiều điều
 Thế giới khác nhau
 Biết rõ nơi ấy
 Người đời khó sánh
 Hiểu rõ từng loại
 Giải rõ rất nhiều
 Chiếu sáng thế gian
 Như thật không đổi
 Biết rõ căn lành
 Lại biết căn vừa
 Cũng biết căn thuần
 Đến căn bờ kia
 Tất cả đến đạo
 Như thật mà biết
 Căn ấy giúp đạo
 Thần thông giải thoát
 Nhiễm ô trong sạch
 Các các rõ bày
 Không có chướng ngại
 Thấy nghe vô ngại
 Nhớ nghĩ bình đẳng

Vô lượng xứng thật
 Chính mình và người
 Như thật chẳng khác
 Thiên nhãn thanh tịnh
 Vượt khỏi mắt người
 Sanh tử chúng sanh
 Điều Ngự thấy rõ
 Biết chỗ lậu tận
 Cũng biết giải thoát
 Vô lậu có đời
 Lại cũng biết luôn
 Đây người cao cả
 Hiều rành tự tại
 Đây chỉ một tâm
 Tâm không phân biệt
 Động tịnh chẳng động
 Tự nhiên mà có
 Từ khi chuyển pháp
 Chẳng phân biệt vậy
 Một lòng mà biết
 Các ân chúng sanh
 Và tâm chúng sanh
 Chẳng có hai tướng
 Cho nên chẳng qua
 Phật chúng tự tại
 Tất cả pháp lành
 Sanh ra công đức.

Này Đại Vương! Đó là Sa Môn Cồ Đàm, thành tựu bốn vô úy.

Đại Vương lại hỏi: Này Bà La Môn! Những gì là 4 vô úy của Như Lai vậy ?

Này Đại Vương! Sa Môn Cồ Đàm tự nói rằng:

Ta chứng được Chánh Biến Tri. Nếu có Sa Môn, Bà La Môn, Ma Phạm và trời người mà không biết được các pháp chẳng chánh biến thì ta chẳng thấy tướng vậy. Chẳng thấy tướng ấy nên được an ổn tự tại. Chúng được hành vô úy. Lại nói rằng: Ta đã

chúng được tối thắng hành. Từ nơi Đại Chúng, Chánh Sư Tử hống, hay chuyển xe pháp, Sa Môn, Bà La Môn cho đến trong đời, chẳng có gì là không chuyển được. Đó là Chánh Pháp vậy. Phật lại tự thệ nguyện rằng:

Các lậu tận đối với ta, nếu dùng ngôn từ để mà nói thì cái lậu không có cái cuối cùng. Phật chẳng thấy tướng này, lại cũng chẳng thấy; cho nên Như Lai chứng được an lạc; chứng được hành vô úy; đắc được thắng xứ hành. Tại nơi Đại Chúng, Chánh Sư Tử hống, hay chuyển Phạm âm. Sa Môn, Bà La Môn và tất cả trong đời chẳng có gì không chuyển được; nên gọi là Chánh Pháp vậy.

Phật nói pháp chứng đạo. Nếu có kẻ nói rằng thân cận là pháp chẳng có chướng ngại, thì Phật chẳng thấy tướng ấy; vì chẳng thấy tướng ấy cho nên được hành an lạc; chứng được vô úy hành. Được thắng xứ hành. Từ nơi Đại Chúng, Chánh Sư Tử hống, chuyển thành âm thanh. Sa Môn, Bà La Môn và người trong đời chẳng gì là không chuyển; nên gọi là Chánh Pháp. Ta cũng đã nói về đạo xuất thế. Nếu có kẻ nói rằng: Kẻ thân cận chẳng thể xuất thế; mà Phật thì chẳng thấy tướng ấy; vì chẳng thấy tướng ấy; nên gọi là an lạc hạnh. Đắc vô úy hạnh. Đắc thắng xứ hạnh. Từ nơi Đại Chúng, Chánh Sư Tử hống hay chuyển Phạm âm. sa Môn, Bà La Môn và người đời chẳng có thể chuyển được Chánh Pháp. Này Đại Vương! Đây là những điều gọi là Như Lai tứ vô sở úy vậy. Như Lai thành tựu nơi 4 việc không sợ này. Từ nơi Đại Chúng, Chánh Sư Tử hống, chẳng có gì hơn. Bèn nói kệ rằng:

Trong chúng tiếng Sư Tử
 Điều Ngự chẳng sợ hãi
 Ta cũng chẳng thể sánh
 Hưởng nữa các chúng sanh
 Nếu ta biết việc ấy
 Là chơn thật chẳng hư
 Đức Chánh Biến đã thấy
 Nại chúa tiếng Sư Tử
 Nếu có kẻ sai trái
 Chẳng thấy tướng đó kia
 Lại chẳng thấy tướng ấy
 Lại được chẳng sợ hãi

Ta tất cả các lậu
 Thân ta là vô lậu
 Có không cũng giống nhau
 Chư thiên và người đời
 Có các pháp chướng ngại
 Cho nên Phật dạy cho
 Đó là điều chơn thật
 Chẳng có thể biến đổi
 Ta nói ra chánh đạo
 Tự biết đã giải bày
 Người tu hành pháp này
 Chẳng có sanh chướng ngại
 Hiểu rõ biết làm rồi
 Như Lai được an lạc
 Chứng được vui vô úy
 Trên cả các pháp hành
 Chuyển nói tiếng phạm thiên
 Ngoài những việc khó chuyển
 Thế gian nơi chẳng chuyển
 Duy trừ lưỡng Túc Tôn

(Phật nói Bồ Tát Hành Phương Tiện Kinh - Hết quyển trung)